

EXCELLENTISSIMO

VIRO, DOMINO, DOMINO

CAROLO GUSTAVIO

COMITI DE TESSIN,

REGIS ET REGNI SUEVO-GOTHICI SENATORI,

REGIÆ CANCELLARIÆ PRÆSIDI,

AD AULAM REGIAM SUMMO MARESCHALLO,

CELSISSIMI PRINCIPIS REGII HÆREDITARII

EDUCATIONI PRÆFECTO,

ACADEMIÆ ABOENSIS CANCELLARIO,

ORDINIS REGII SERAPHINORUM
EQUITI AURATO ET COMMENDATORI,
NEC NON
OMNIUM SACRÆ REGIÆ MAJESTATIS SUECIÆ
ORDINUM CANCELLARIO,
ORDINIS REGII DE AQUILÂ NIGRÂ PRUSCICI
EQUITI AURATO,
ARTIUM OMNIUM AC SCIENTIARUM
AMATORI PERSPICACISSIMO,
SPLENDIDISSIMO PROTECTORI,

V. D. C. C.

Humillimus & obsequentissimus
HENRICUS-MICHAEL MISSA,
Baccalaureus Medicus Parisiensis.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,

QUODLIBETARIIS

Disputationibus manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis secundâ mensis Maii, anno Domini

M. DCC. LIV.

PRÆSIDE,

M. JOANNE-BAPTISTA THURANT, Doctore Medico.

Utrùm Herniosis, ex Scuto eburneo coriaceoque Cingulo, Subligacula?

I.

ERNIÆ nomen & natura cuilibet hominum, mulieri præsertim, mali ominis est: sterilitatis parens perperam habetur, quasi proli generandæ foret impedimentum. Indecora proinde ac turpis ægrotatio. Omni studio propinquis & amicis, etiam in arte magistris, celatur ubique; imò sibimetipsi dissimulat id vitii omnis quem detinet. Neminem sæviori, crebriorique torquet cruciatu, quàm infantes. Dirum sanè morbi genus ac vulgare! Ruri pariter ac urbi vernaculum. Ex acuto chronicum, ex chronico acutum, peracutumve brevi ac leviori de causâ fit illud incommodum. Præcipua Herniæ sequela sunt ligamentorum & viscerum abdominalium relaxatio, elongatio, dimotio, protuberantia & inusitata partium continentium diductio. Eorum quælibet liberè fluctuantia sunt, fluxilia, pendula, decidua adeò, ut quoscumque motus sequi prona sint, quâ minor ipsis objicitur obex, atque elabi compressa nitantur. Mollia insuper, serosa, oleo-

ſa & pinguia nimis fiunt quandoque ; ubi virus aliquod , ſerum , oleum, adepſve eadem invadit immodicum. Hernia , natali è ſede præternaturalis ac tumens quorumdam viſcerum in abdomine contentorum dimotio eſt. Viſcera hæc cum aliquâ modò , cum nullâ aliàs abdominis per aperturas egreſſione dimoventur. Nec ſemper & ubique deſcendunt quoties exturbantur ; ſed potius aſcendunt aliquando , ut in epigaſtrico ramice , xyphoideam circa cartilaginem facto , pluries vidimus. Externa , internave Herniarum ſedes eſt. Dum viſcera naturali aut præternaturali foramine egreſſa tumorem conſtituunt, exterior tunc evadit Hernia. Dum eadem è loco à natura ſibi dicato intùs deturbantur ſolum modò , interior vocatur. Duplex ab autoribus ramicis exterioris genus. Aut ex viſcere quodam quâcumque de cauſâ ex abdominis cavo proſiliente ducit originem , & vera ſolaque eſt Hernia. Aut ex humoribus ſenſim ac ſine ſenſu congeſtis , parteſque extra ventrem pendulas implentibus provenit, & hæc ſpuria audit. Hippocratem neutra latuit. Spuria ſilentio prætermittetur , utpote inſtituto aliena , de verâ , uti decet , Herniâ unicè fiet eo loci mentio. Nec unica habetur ejus ſpecies. Differt enim pro loci diverſitate in quo ſedet tumor, & varia inde impoſita ſunt nomina. Sicut quadruplex in genere eſt abdominis regio ; ita & quadruplex Herniæ ſedes. Modò ſuperiorem , modò mediam , inferiorem nunc occupat Regionem. Unaquæque Regio ſua penès latera adhuc ſubdividi conſuevit. Nunc anticè illa , nunc poſticè ſubſiſtit. Epigaſtrica dicitur alia, aliæ hypochondriacæ ; hæc umbilicalis, lumbares & illæ ; quædam hypogaſtrica, iliacæ nonnullæ ; aliqua ſupra pubem reperitur , deficientis loco alterutrius muſculi pyramidalis , qualem olim offendimus bis à ſolo peritonæo , ab eodem ſemèl & inteſtino ſimul pronatam ; inguinales ſunt & aliæ, crurales , &c. Hernia in ſuperiore rarior, in mediâ ſat frequens , in infimâ ventris regione omnium frequentiſſima. Superioris & mediæ centrum , albamve lineam ſæpius , vix latera , vix infimæ quoque centrum, latera vulgatiùs invadit , variis præ ejus orificiis. Ultima hæc ſuam propter ſubdiviſionem gemina prædicatur, hypogaſtrica videlicet, & penilis. Ratione viſcerum varietatis, quæ Herniis locum dant , alia à ventriculo , alia ab hepate, liene , renibus , omento , meſenterio , fiſtulâ inteſtinali, veſicâ urinariâ , utero , ovario , alia tandem à ſolâ peritonæi foras prolapſi laxitate , elongatione ac tumore proficiſcitur : fit etiam vaginæ, uteri & podicis prolapſus. Horumce viſcerum quædam frequentius , quædam rarius ſuo prolapſu ramicoſum edunt tumorem. Ex inteſtinis tenuiora ſæpiùs, quæ inter ileum præcipue, craſſiora rariùs, ex quibus colum in pueris & rectum, crebriùs proſiliunt. Pari facilitate utrumque juxtà inguinum latus foras delabuntur inteſtina. Epiploon in ſiniſtrum potius quam in dextrum abdominis latus demittitur. Ratione peritonæi ; Herniam vel ſemper præcedit peritonæum ipſi largiendo ſacculum, vel nullatenus eam concomitatur. Peritonæi pars prætermodum elongata ac ſinuoſa Hernioſus dicitur ſacculus. Vel cum aliquo , vel abſque ullo peritonæi involucro contingit Hernia, prout rumpitur illud , vel in eo quo prodit hæc loco , naturaliter deficit. Univerſo ſub corporis integumento ſic latet mediate, immediateve Hernioſus tumor, vel cute diſruptâ, cum quâdam aut ullâ abſque vaginâ extra conſpicitur. Sic modò nuda, modo vaginata eſt Hernia. Peritonæo, varios propter quos viſceribus ſuppetit proceſſus, ſepto veluti tranſverſo in provincias inæquales dividitur abdomen. Hinc alia cavum intra ſuum viſcera continet illud , alia ipſi ſubjacent. Ultima hæc vel ſupra pelvim , vel intra,

vel infra ramicem procreant. Ratione foraminum, unde emergit iſte, vel naturali, præternaturalive orificio prorumpit. Naturalia foramina ſunt umbilicus, abdominales muſculorum annuli, geminus cruralis arcus, foramen ovale, infernaque pelvis orifica. Præternaturalia, vel ab iniquâ muſculorum abdominis diductione, ut in lineâ albâ ſæpiùs evenit, vel à violentâ eorum ſolutione, quocumque efficiatur agente. Aperturæ igitur, quibus apparent ramices, aliæ ſunt membranaceo-tendinoſæ, ligamentoſæ, oſſeæ, aliæ merè carnoſæ. Sic illæ ſuam ob ambitûs diametrum non ita variant, ac carnoſæ, tum ſuâ præ conſtrictione, tum ſuâ præ dilatatione. Ratione ortûs; nunc hæreditaria, nunc congenita, nunc adventitia eſt Hernia. Ultima hæcce ſpecies, vel à violentâ peritonæi rupturâ exoritur ſubitò, & maximo cum dolore, vel à ſolâ ejus ampliatione præternaturali prodit pedetentim ac ſine ullo doloris ſenſu; prior acuta, poſterior chronica. Ratione durationis; recens, vel inveterata annoſave nimis. Hîc multùm dilatatur, illic anguſtior eſt adhuc foraminis limbus. Ratione conſiſtentiæ; nunc mollis, nunc perdura eſt. Ratione ſenſûs; vel dolentem, vel indolentem naturâ ſeſe gerit. Ratione molis; parva, magna, aut enormis. Ratione deſcenſûs & elongationis; aliâ prælonga, minor & alia. Ratione figuræ; ſubrotunda, acuminata, cylendriformis, (teſte Heiſtero) cordiformis, qualem animadvertimus, præſente hoc anno, ac mollem ab omento, inteſtinoque ſimul prolapſo oriundam ſecundùm umbilicum cujuſdam mulieris obeſæ, arthriticoque aſthmate laborantis. Ratione numeri; vel ſolitaria, duplex, vel multiplex ſimul. Ratione concomitantium; vel ſimplex, vel complicata aliis cum morbis, aut pluribus cum accidentibus. Ratione ſymptomatum; modò gravi inflammatione marcida eſt pars Hernialis, modo adhærentiâ aut ſtrangulatione gangrænoſa. Nunc ſui juris eſt ac libera, nunc cohæſione, vel ſtrangulatione ſeorſim, aut utrâque ſimul conjunctâ ſtipatur. Incarcerata eſt ibi & difficilis, vel impoſſibilis abſque operationis ſubſidio, ibi omnium facillima citra ſectionem ejus reductio eſt. Ratione partis, quâ excipitur Hernia, ſcrotalis nunc in viris, pudenda nunc in fæminis, vel vaginoſa, aut uterinovaginoſa. Ratione ſexûs, in quo adeſt Hernia; aliæ mari & fœminæ æquè communes, aliæ alterutri particulares. Ratione ætatis ſubjecti, in quo reperitur ramex; ille in infantibus uni aut alteri, aut utriſque teſticulis ſimul peritonæo involutis, ac intra abdomen retentis, ut fluente hâc hebdomade in puero trium ferè annorum deteximus, vel propè annulos ſurſum retractis aut penitus demiſſis debetur; uti multotiès obſervare obtigit. Ratione meſenterii, cui liberè anneƈtuntur inteſtina, illud more uteri, vaginæ & ani, vel in totum, vel in partem infauſtâ relaxatione ſimul & elongatione interdum tentatur: quo pacto inteſtinales intus facit Hernias. Internæ verò Herniæ quaſlibet pariter, ac cæteræ, abdominis regiones invadunt. Eas in hypochondriacis, hyſtericis, volvulo, colicis, flatulentiſque doloribus intueri licet. Modò à prægrandi viſcerum intumeſcentiâ, elongatione, & dimotione, modò à ſuſpenſoriorum ligamentorum debilitate, relaxatione & productione ortum habent. Ut diverſis ſuccurratur Herniarum ſpeciebus, maximè conducunt ſubligacula eburneo ex ſcuto & coriaceâ cum zonâ confecta. Alvina enim viſcera hoſpitali in ſede, modò rite ſint prius repoſita, firmare & continere, ne deinceps ſint relapſura, inſtrumentis illis quid aptiùs excogitari poteſt? His adhibitis infelix ſanè non erit adeò inpoſterùm gentis humanæ conditio, cum tot, tantis, ac tam diverſis malis præcavendis, curandis, & eorum regreſſioni amovendæ præſidia ſint valdè idonea.

II.

PERITONÆUM processibus stipatum suis, membrana mollis, sat valida, densa, ad umbilicum tenuior, extensionem & contractionem magis quàm rupturam pati docilis. Quâlibet ideò, etiam in umbilici Herniâ dilatari potius quam rumpi consuevit. Ligamenta singulique annuli quibus natali in loco firmantur alvinæ partes, nihil nisi induratæ quoque sunt membranæ, robustæ quidem, immensæ extensionis, abbreviationis, constrictionisque capaces. In illis totidem adsunt repagula, quibus æque ac peritonæo coercita proteguntur viscera. Quotiescumque ejusmodi obices aliquid nocivi relaxat, emollit, aut inflat, aut diducit & extendit nimiùm, toties contenta suâ è sede deturbantur intus, vel foras prosiliunt, non quodam sine doloris acerbi sensu ut plurimùm, aliquove impendente mortis discrimine. Principium illud mali externum, internumve. Utrumque dicatur Herniarum causa determinans. Internum semper addas tertium, causam nempe conjunctam. Morbi primarii præparantisque vicem gerit agentis in ordine ad ramices qui, quatenus proximi ejus sunt effectus, secundarii habentur morbi. Principes determinantium causæ humidior aëris temperies, continuus aquæ crudæ, putealis aut cujuslibet vitiosæ abusus. Sic Sequana apud Parisios & illa quam Fimenses prope Remos in usum vocant, Herniæ locum dant. Deterior cerevisia, debile pomaceum, lora, pultaceæ ex oleo, lacte ebullito, humidiorique polline infantium sorbitiones. Nimius potuum aut ciborum usus, prava, opiparave victûs ratio, justo copiosior quorumcumque diluentium ingestio, oleosa, adiposa quævis fercula. Luxurians, serosiusve nutricis lac, ceu jugiter epotum ab infante serosâ jam colluvie laborante. Singula ex illis in sanguinem infidam devehunt vel seri vel perversi humoris copiam, quæ circulationis ope in conjunctam evadit Herniarum causam, partes alvinas prætermodum humectando, laxando, elongando, ingurgitandoque. Relaxatis eo modo ligamentis, tumefactis visceribus, reclusis aliunde simul annulis, ut extra ventrem contenta exiliant, cogit quælibet causa determinans. Nulla enim fit Hernia oculis conspicua, de quâ hic unicè agitur, nisi prævia adsit foraminum dilatatio, partisque prolapsæ relaxatio, elongatio ac tumor. Pari in proportione determinante cum causâ hæc vitia semper occurrunt. Vomitoria, drasticæ purgationes, quæcumque remedia validiora, violenta gesticulatio, nisus ingeminati statim à pastu facti, validæ in abdomen percussiones, iniqua ventris compressio, loricæ in pueris angustiores & cibo refectis imprimis nocentes, prælonga itineratio, continui infantium ejulatus, casus ab alto, sella familiarica in pueris & medio depressum nimis sedile in scribis, &c. Herniis obnoxium reddunt abdomen. Sic bajulatores, v. g. angarii, equites, essedarii, buccinatores, spicarum fasces in rhedam attollentes, sutores, cursores, scriptores nimis sedentarii, si scribendo magis in unum quam in alterum latus inclinant, si sede paulo altiori innixi æquo demissiori tabulæ incumbunt, rudibus pugnantes, saltatores, sartores, surrecta in alvum & decussata propter crura, anoque compresso, diutius pedibus astantes, qui omnes inguinales cruralesve sibi accersunt ramices. Internas inter causas numerentur vehementes animi passiones, frequentior maximâve cum defatigatione habitus veneris usus, intempestiva gulæ & quieti otiosæ indulgentia, diuturnior alvi constipatio, tenesmus, ægra urinæ, fœcum, molæ, placentæ, ipsiusmet fœtûs excretio multotiesve perpessa, incautâ ab obstetrice uteri læsio, amplior ejus cervicis diductio, alvinarum partium paralysis, flatuum proventus quibus va-

ſtiùs intumeſcit venter, in bilioſis aſcarides, in melancholicis hæmorrhoides, ſphyncteris veſicæ & ani reſolutio, in veſicâ calculi præſentia, laborioſum reſpirationis negotium, macies, pertinacior inedia, ſpontanea in ſenibus partium debilitas mollitieſque, infantium pertuſſis, ingrata ſternutatio, ferina tuſſis, iniqua humorum in hydropicis intra alvum effuſio, aut viſcerum infarctus, ſcirrhus, cancer, lymphaticæ concretiones, alvinæ præ aliis, parcior, coercita ſubitò, copioſa nimis, cum externa, tum interna perſpiratio proximam ſuppetit Herniarum cauſam. Sic humidis ac frigidis à naturâ in infantibus, qui togatorum more bruchorum, parum perſpirant, multùm dormiunt, redundans pervulgò colligitur ſerum. Illud verò declivem propter loci ſitum ad ventris annulos defluit. Carinatos inter peritonæi proceſſus ſupra pelvim ibi hoſpitatur. Tumores proinde infantium ab intùs enati minùs reſolutione, quàm ſuppuratione omnes debellandi. Simili prorſus modo cellulosum inter textum aut ſerum (aut pinguedo) prætermodùm regurgitat ſæpè in iiſdem, quo veluti diluvio affliguntur & relaxantur alvinæ partes. Adultis etiam pituitoſis, cachecticis, toroſis, & obeſis id vitii ſolemne eſt. Malemorata parentum conſtitutio, nutriciſve incurabilium cujuſque generis malorum fœcunda parens. Primigenium Hernioſi temperamentum aut caſu vitioſum, debile, pituitoſum aut humore quodam virulento infectum, pyramidalium in quibuſdam muſculorum defectus, morbi acuti ac prælongi, quorum ſequela & terminus, (ob eorum decubitum) aliquotiès deveniunt Herniæ. Cum multiplex ac diverſus adeo ſit cauſarum concurſus, quibus provocari ſolent illæ, mirum ſanè, quî obviæ magis non occurrant, etſi valde ſint populares. Signa quibus promuntur, ſingula à ſe invicem diſparia. Triplici præſertim habetur viâ earum diagnoſis, viſu, tactu & auditu. Dum cognitionem ac diſtinctionem Herniarum rimatur medicus, prudenter ſe gerat, ne nubem ubique pro junone captet. Communia aut particularia ſunt ſymptomata. Illa differunt, prout eas antecedunt, comitantur, ſubſequunturque. Alia in principio & progreſſu, alia in ſtatu & declinatione. In ſede, ubi prodituraeſt Hernia, cum imminet, dolor adeſt gravis & intertrigini ſimilis. Hunc facit elongatio nervorum ac diſtentio, quibus conſtat exturbata pars. Omnimode minuuntur etiam tunc annulorum columnæ, progreſſu dein facto, parvulus ſupervenit tumor, qui digito premente palpatur, cedit, de die in diem increſcit. Si æger dorſo incubat, confeſtim alvum repetit tumor, niſi cohæreat aut intercipiatur. In ſtatu confirmato, ab ovo columbi ad hominis uſque caput magnitudine æmulatur. Talis ramicis ſpecies nullo vinculi genere redimenda, in ventrem haud ſponte remeat ut antea, licèt dorſo jaceat æger. Dolor ſub egreſſionis loco aut nullus aut parvus ad ſummum ſentitur, elapſam partem & foramen unà ſubit. Atrox humanitatis hoſtis, perfiduſque ventris hoſpes Hernia infauſtioris fit prognoſis, ſi negligatur. Ubi ſemel inveteraſcit, ægriùs curatur & ſæpe evadit aut graviſſima aut lethalis. Epigaſtricus ramex, umbilicalis, femoralis aliis difficilioris ſunt curationis, minori verò aleæ patent; inteſtinalis omentali pejor ac longe uſitatior; vaginoſa, uterina, anique procidentia magis moleſta quàm metuenda, levioris ut pote periculi. Ani prolapſus pueris ſenibuſque tùm frequens cùm ingratus. Omnium tamen eſt curatu difficillimus in ſenectute, in pueritiâ ſponte & temporis lapſu ut plurimum evaneſcit. Herniæ cum externâ internâve adhærentiâ aut ſtrangulatione periculi multum alunt. Propria acutis ſymptomata hæc & illa ſunt præcipua. Cetera, quibus cauſæ fiunt eædem, neceſſaria reputentur earum ſtipendia. Adhærentia alia per aggluti-

nationem, fibrosa alia, carnosa quædam, nonnulla spongiosa, carcinomatosa demum omnium rarissima. Viscera hîc interse, illîc cum eorum vaginâ, si qua sit, aut vicinis cum partibus, si absit, extus & intus alieno eodemve tempore conjungit. Eorum vagina pariter omni cum parte quam tangit, præternaturale sæpiùs init commercium. Si vitiosa sit subligaculorum fabrica, si nedum Herniæ foramen aptiùs obturent illa, nimio inæqualive modo ipsam comprimant, nec firmiter, nec probè coerceant, si ejusdem sedi veteris licet ponantur nulla, vel si admota crebriùs & intempestivè à vitii loco removeantur, æquâ penè potestate succedit adhæsio. Eandem quoque parit diuturnius ramicis ævum, quatenùs viscera irritationem, inflammationem, & ulcerationem concipiunt. Factâ enim partium ulceratione interse facile coalescunt. Idem observare est vegetabili animalique individuo, deviam propter, laceratâ cute, roris nutritii effusionem. Intestinalis cohæsio epiploicâ longe sævior. Alvinæ partes eò magis huicce vitio sunt obnoxiæ, quòd inflammationi ac gangrænæ aliis visceribus citiùs pateant. Adiposâ valdè gaudent membranâ, cujus ope de vicinio in vicinium serpunt ociùs ea malorum genera, faciente hîc quoque stercoris præsentiâ uti & glandularum cutanearum sebacearumque situ. Mutuam sibi concedunt originem, & eadem quandoque (peracutis nempe in Herniis) habent signa & symptomata, tum cohæsio, cum strangulatus. Strangulantur viscera extra ventrem delapsa, cum nec recedere nec progredi ulterius queunt, præsentem ob foraminis angustiam. Angustiorem verò ipsis efficiunt semitam aut flatus in Herniæ sacculo inclusi, aut humores in vasis nimium compressis stabulantes, quæ reciproco renisu prætermodum distendunt, vel præternaturalis peritonæi, aut foraminis constrictio, ingurgitatiove. Strangulatio adhærentiâ longe pejor, præsertim si intestinalis. Multiplex ejus species. A solo, ut sæpiùs, foramine, aut ab unico peritonæo superne inferneve extra aut intra ventrem semèl plurièsve contracto, aut à foramine & peritonæo unà constrictis tumefactisve habet unde existat; aut à tumente intentiùs partis morbosæ substantiâ, majorem propter novi humoris affluxum, sanguinisve suis in vasis hærentis copiam. Interceptionis symptomata hæc sunt. Herniosâ in sede repentinò vehemens subsequitur dolor qui sensim per abdomen latiùs extenditur, quique per intervalla fit torminosus. Perpetua oris amarities, nausea, copiosa, spissa, glutinosaque salivatio, vomitus primùm alimentosus, chylosusve, mere biliosus inde & stercorosus, alvo interdiu silente, flatus in ventriculum ab intestinis agmine facto tumultuose conscindunt, unde maximo conamine ex ore prorumpunt & ægrum quasi suffocant, vastiùs intumescit venter, febris ardet, singultus angit, motus convulsivi superveniunt & crebra animi deliquia, gangrænâ ulterius progrediente, sphacelo, ac morte jam propulsante, pulsus depressus, intermittens valde concentratus languet, cutis color ex rubro in pallidum lividumque mutatur, affectâ tunc in sede omnis dolor, motus ac sensus perit, quiescit tumor, ut plurimùm mollescit, vomitus intereà facilior, simulatâ boni imagine, flatibus per anum datur exitus, detumescit venter, remittitur febris, extrema subalgent, constringuntur alæ nasi, cornei fiunt oculi, fixi scintillant, suppressâ omni rejectione misere procumbit tandem ab orco irrevocandus æger. Herniis chronicis vulgò insunt accidentia, asthma frequens, habitualis, vel transitorius ventriculi morsus & difficilis ejus functio, intestinorum distentio, flatulentus dolor, nonnullæ lipothymiæ. Singula temporis mutatione recrudescunt hæc mala, quibus addendi sunt œdematosus artuum tumor

& mesenterii glandularum infarctus, quas inter chylo in sanguinem tranandi denegatur aditus. Hernia epigastrica ad xyphoidis appendicem circumnata, soli peritonæo sæpius, ventriculo omento jejuno aliquoties debetur, sive seorsim, sive unà ex iis quædam sint egressa. Oritur potius ab intentiori ventris diductione quam ex ejusdem ruptione. Ab intestino præsertim fit & adultis ac obesis longe communior, adhæsioni longe propior, gravior, ad strangulationem aliis minùs proclivis, difficilioris est repositionis, rara ejus operatio & suos ob effectus periculosa. Serotina nimis adhiberi solet, quâ de ratione incurabilis evadit illa, sive per lineæ albæ, musculorum, peritonæi ve dilatationem assurgat, sive per rupturam pæritonæi intus refugientis, aut foras propendentis. Umbilicalis Hernia nunc in supernâ nunc in mediâ, hic in laterali, illic infernâ umbilici parte ortum habet. Quadruplex ergo est ejus species. Si in medio apparet, aliquâ cum peritonæi solutione ferè semper evenit. A colo, ileo, jejuno, omentove seorsim, unàve conjunctis, ut pote umbilico proximis maxime oriunda. Pueris, pituitosis ac obesis assueta, adultis & fœminis partum pluries perpessis longe frequentior. Supra, ad latera, vel infra sæpius, umbilici medio rariùs subsistit. Quæcumque sit, cæteris gravior in adultis, fere incurabilis, & in pueris si præcrassa sit, mali est ominis, quamvis, si recens sit in eis, evadat curatu facillima. Propria ei sunt signa colicus dolor levis, perpetuus & increscens, dum astat æger, vel cibo reficitur. Inguinalis Hernia cuilibet ætati ac sexui pariter communis. Modò solitaria, sæpius gemina, aliàs alio cum morbo complicata. Illam faciunt aut viscera intus remanentia extrave delapsa sub cute ad annulos, aut testiculus alteruter, aut uterque iisdem in sedibus retentus, quatenus carinatos inter peritonæi processus præter naturam invaginatur vel sursum retrahitur. Rariùs omentum, colum, cæcum aliquoties, ileum sæpiùs, vesica, in viro præcipue, & uterus raro hanc constituunt. Naturâ mobilis, genitalibus proxima, basi angustior, lubrica sub tactu cedit, à bubone duro renitente immobili & à genitalibus semoto, legitimâ virûs venerei progenie, latioris basis superiorisque sedis, facile distinguitur. Nisi adhærentiâ strangulationeque stipetur, vix periculosa. Si pyramidalis alteruter, ambove deficiunt musculi, eorum in locum succrescit interdum supra pubem Hernia. Peritonæo, vel omento, aut intestino seorsim simulve prolapsis nascitur. Scrotalis in viris pudenda in fœminis exurgit Hernia, si intra scrotum pudendasve partes suâ præ elongatione descenderit Hernia inguinalis. Tunc vel supra aut circùm vel infra spermatica vasa aut ligamenta rotunda transit. Inguinali in ramice, scrotali & pudendo, si magnus sit tumor, alvus sæpè clauditur. Viscera nunc interse soluta sunt, nunc sibi mutuò adhærent; ibi peritonæi sacculo accrescunt; ipsemet ibi in viris scroto, in fœminis pudendorum labiis unum aut alterum, vel utrumque juxtà latus, prout simplex vel duplex vitium est, simul concrescit. Omnimoda hîc, partialis illîc sacculi & viscerum adhæsio est. Pudendus ramex adultis in mulieribus, quàm scrotalis maribus vulgatior. Femoralis Hernia per se rara, parva, oviformis, macilentis ac fœminis multo partu famosis crebrior, puellis ac lacertosis viris insolita. Sævam in adhærentiam prona nimis diversos ob femoris motus, aut subligaculorum vitia iteratamve nimis ab Herniæ loco eorum remotionem; unde in coalitum facile desinit. Opportuna enim subligaculi species, quo ita firmari possint intus viscera abdominalia & coerceri, ut per crurales arcus nusquàm relabantur, hucusque inter vota fuit. Difficilioris est operationis, infaustæque nimis repositionis, ubi inveterata cohæret intercipiturve. Retentio ejus firma omnium difficillima.

Omentalis Hernia mollis tumor inæqualis, sub tactu adipi æmulus, lubricus, coercito sub spiritu, ingentique nisu ad expellendum fœtum, urinam, fœcesque parum increscit, compressa manu intus remeat absque sonitu vel murmure. Libera vel adhærens aut intercepta est, dura tunc & inflatur ac reductionis incapax, cum immobilis sit. Intestinali mitior, mole minor, infrequentior ortu, quia omentum ex se breve est. Intestinalis ramex subforti vulgò manûs pressione in ventrem cedens, contractatione subasper, quâ remotâ, resurgit; non nisi cum crepitu intus redit. Si æger perstet, tussiat, sternutet, aut spiritum quâdam vi adhibitâ cohibeat, si fœtu, urinâ, fœcibus in excernendis ingeminentur conatus, validiùs statim intumescit ille tumor, durescit. In obesis minùs infœlix exitu quàm in macilentis. Omento-intestinalis Hernia solâ intestinali minoris est aleæ. Ob omenti pinguedinem amota minus premuntur viscera ab orificiis, nec ita torquentur etiam in macilentis. A mere intestinali non distingui indocilis. Nam tumor decrescit identidem, evanescit; superstite tamen tumore perexiguo, molli, lubrico & inæquali, epiploi propter remoram. Ventriculus quandoque, hepar, lien, renes, vesica in viris vix extra ventrem prosiliunt, nisi prævia continui adsit solutio, vesica & uterus præsertim in gravidis, quibus difficilis est fœtûs aut urinæ exclusio per abdominis annulos decedunt aliquando. Crebrior tamen extat vaginæ, rarior uteri prolapsus. Illa ductus est membranaceus crassus, posterior cavus est musculus. Dilatationis æquè ac contractionis capax ferè in immensum uterque excrescunt, musculares ob fibras quibus constant, & perpetuò madent humido. Vaginæ prolapsus in puellis ac vetulis, uteri in matribus vulgatior. Uterus quatuor ligamentis ab exteriori peritonæi lamellâ suppeditatis in loco sustinetur. Illa membranaceâ laxitate dilatationi & elongationi patent, ita ut portentosæ uteri ampliationi prægnantis faveant. Uterus hac de causâ vel pelvim supereminens per annulos, vel intra vaginam, vel extra inter femora delabitur & prominet. Modò invertitur, modò non; si non invertatur, internum ejus orificium intuenti patefacit. Si invertatur, carneæ molis instar crassioris apparet, cruentum ejus ex poris jugiter stillat serum, nec internum ejus os ampliùs conspicitur. Nunc solus, nunc aliquâ cum vaginæ parte simul dependet. Juvenili tamen in matre ejusmodi prolapsum quotidiè expellit subsequens prægnatio. Si sola vagina descendit, molliorem, minorem & folliculo-globosum exhibet tumorem. Herniosa uteri inversio arti fit omnium curatu difficillima; nec nisi naturæ curâ aut reduce ferè sanatur conceptione. Supervenit hæc, quoties interior uteri facies in cervicem demittitur, sive intus retineatur, sive foras exeat; vel dum in unum latus magis quam in alterum conversus inclinatur uterus, sive intra vaginam lateat, sive extra protuberet. Uteri procidentia, si minor, recensve nec inversa, non ita difficilis est curationis, nisi vetulas, gravidas, pituitosas, vel obesas nimis urgeat mulieres. Si foras eminet crassior & inveterata, curatu longe ægrior, præsertim si aëri creditus fuerit diutiùs, cruribusve pressus nimiùm uterus. Inflammatione enim gangrænâ sphacelo ulcereve fœtido brevi tentatur, cita mors instat, aut palliativæ tantùm curæ docilis. Vulvæ procidentia, interioris tunicæ rugosæ relaxatio est, uteri prolapsi tumorem referens. Si universalis vaginæ relaxatio, cruenta, sub annuli crassi figurâ propendet, magis minusve tumens. Si partialis ejus prolapsus, magnæ instar excrescentiæ carnosæ in lucem prodit. Ab uteri casu distinguitur, quatenùs hic à partu laborioso & subitò, illa omni tempore sensim ac sine prægresso doloris stimulo decidat. Ani procidentia ab interioris tunicæ nerveæ relaxatione, prælongatione, ac œdemate glandulosæ dependet;

uti

uti ſeroſis in pueris, & ſiccis in ſenibus, quibus à paralytico ſphincteris affectu, vel ſeroſâ quâdam ejuſdem relaxatione aut exſiccatione provenit. In puero ſponte, ſi recens, aut blandâ manuum compreſſione priſtinum in locum redit, poſt fœtûs excluſionem in matre ultro ceſſat, in ſene nuſquam. In infante pluries prodit eâdem in die, ultra citraque fœcum dejectionem, totieſque recedit levi de negotio. Vix periculum alit, niſi inflammatione gangrænâve excipiatur, unde lethalis. Eodem demùm in loco, ubi infantili in ætate prominere viſa eſt Hernia, ut plurimùm in ſenili eadem reviviſcit.

I I I.

MEDICINA, externis ut medeatur Herniis, multiplex occurrit indicationum genus, quibus faciendum ſatis. Alia cauſam proximam, morbum alia, ſymptomata & alia ſpectat. Cauſa proxima omnium prima, luxurians ſeri aut cujuſvis alterius humoris vitioſi colluvies, quæ alvinas partes emolliendo prætermodum relaxat. Tollere ſi velis ejuſmodi vitia, commendanda ſunt, repoſitis prius in alvum ac probe concluſis viſceribus, diuretica, lymphæ tenuantia, aperientia, diapnoica, ſudorifera, cathartica, exſiccantia deinde, ſtimulantia, tonico-aromatica, ſpirituoſa & aſtringentia. Ex legum optimæ proxeos ſapientiâ, ut omnium agmen claudant aſtringentia, cautum eſt. Aliena prorſus hæc ſub morbi initio plurimùm nocerent, ſi extùs intuſve in uſum venirent, peccante humore nondum eliminato. Obſtructas jam nimis glandulas infarciendo magis adhuc perverſâ actione ſuâ, ejus excretioni adverſarentur; eâ ratione, ut Hernioſæ partes concreſcerent unà, malo in pejus ruente, anſam præberent, & nedum promoverent earum curam, ex benignâ, recenti & facile curabili, Herniam peracutam, chronicam & incurabilem efficerent. Si olim peragenda eſſet operatio, difficilioris inde foret negotii, infauſtioriſque ſimul eventûs. Omnes aliunde ſolo topicorum, internorumque ſeorſim aut ſimul adhibitorum uſu pharmacorum non curantur Herniæ. Ejuſmodi cauſa, ab externæ internæque perſpirationis imminutione ut plurimum oriunda, nullibi, quàm in infantibus magis conſpiciendam ſe præſtat. Quò naturæ votis eliciatur utraque, induſio tenuiter lanato involvantur illi, accuratè eorum caput cooperiatur, tepido ſerventur in loco, lineâ ſubuculâ crebrò recreentur, imminente præſertim dentitione. Univerſum in ægri ſolatium ſolito uberiùs expirabit corpus, ſuâ cum cauſâ proximâ ſponte ceſſabit ramex, ob corporis in horas dureſcentis incrementum, haud rediturus in poſterùm, nullis aut paucis ſaltem remediis accedentibus, modò methodicâ ſimul applicatione adjuvent linteæ faſciæ molliter coercentes. Nullum enim infanti ante quintum annum ſuperdetur ſubligaculum, præter ejuſmodi faſcias, quæ perpetuò hac in ætate, uti ſubligacula eburnea in juventute, adoleſcentiâ, virilitate, ac ſenectute tùm externa cùm interna medicamenta comitatura ſunt. Quæcumque ſint tamen ſubligacula, neminem eorum, qui ea geſtant, ab Herniis curatorio modo vindicant. Nihil præter cautelas ipſis conferunt, eâdem ratione quâ morbis acutis venæ ſectio eſt. Hinc quantumvis accurata ſit eorum fabrica & admotio, ſi ſola in uſum vocantur, diuturnum licet, ab egreſſionis recidivâ præcavent tantummodò, promovendæ ulteriùs Herniarum curationi præſentaneâ actione nuſquam inſerviendo. Jam verò abdominalia cum viſcera eorum in ſede firmiter coerceant, neceſſaria evadunt Hernioſis, iis præcipuè qui diris laboribus ſe dedunt. Quod ſi tamen hiſce cautionibus ſcaturiens materiæ morbiferæ fons penitùs non exhauriatur in pueris, multò copioſiorem cutis, aurium, oculorum, naſi, oris, renum & alvi excretoriis aptâ medicinâ ejus detruſionem moliaris. Nam quotieſcumque virulento

quodam ab humore aut ferofo fobolefcit ramex, toties metus, ne revirefcat prorfus idem. Hoc in cafu primarium morbum aliorfùm ducendo natura, eumdem indole fede ac forma mutat fuperftitem, ita ut penitùs evanefcat Hernia, donec inexpectata refurgat, priftinam in fedem revocato virulentiæ aut feri decubitu. Adaucta functio una alterius pigrantis vicem fupplet. Si lympha ferofior eft ac fanguinis crafis diffoluta nimis, mirificè profunt minerali ex acido dulcificati fpiritus, modò cardiacis & amaro-aperientibus identidem temperentur; fed interpolatis, fimulve remixtis laxantibus. Methodum hanc non lactanti folùm, nutrici etiam imperes. Detrimento forent illi fpiritus, fi nidulantium in primis viis utrique aliqua prodirent acidorum indicia. Hoc in cafu eofdem antecedant abforbentia, alcalina, neutra falia, amara, aromatica & purgantia. Acidulæ aut thermales aquæ in commodum cederent adultis, fi iifdem urgerentur vitiis. Nec minoris erunt emolumenti leviora dofique refractâ, chalybeata & mercurialia, nifi pulmone laborent pueri. Singula verò fingulorum ætati ac temperiei maximè fint proportionata. Præfente aut imminente ab obftructione vindicant vifcera, quibus infuper robur atque tonum conciliant in Herniarum curâ multi faciendum. Exficcans omnibus remediis addenda diæta eft potiùs quam humectans. Aquofa itaque, leguminofa, flatulenta & lacticinia quævis fedulò vitanda. Eâ curandi methodo ut plurimùm infantili in ætate proxima arcetur Herniarum caufa, nifi illæ fint congenitæ vel à parentibus, præhumidove ac plethorico foveantur temperamento. Hæ enim fpecies aut curatu impoffibiles, aut omnium ægerrimæ. Idcircò evacuantibus nimium repetitis, quæ valdè nocerent, in earum tractatione parcendum eft. Totum curationis artificium in ficcante, leviter diureticâ, fubaperiente, diapnoicâ & nutricis & lactantis diætâ penitùs fit repofitum. Optimum proindè eligatur lac nutricis benevalentis. Nativam infantis intemperiem paulatim ac fine fenfu mutando, aliis cum auxiliis Herniam avertet. Frequentiori etiam ab ejulatu attentè caveatur; pultis ufu receptæ interea abftemius fit puer, imprimis cum glandulæ mefaraicæ quandam infarctûs fufpicionem exhibent. Sorbitio omnium deterrima ea eft, quæ ex farinâ crudâ, præcraffâ, humidâve nimis conftat. Peropportunè conducit pultacea refectio, (aut ejus loco fruftulenta aqua propinetur) fi furfurofo ex polline ad ignem expurgato, aut pane bis cocto præparatur. Facilioris, promptioris ac minùs torminofæ coctionis eft, nec ita feri & cacochymiæ ferax. Identidem adjiciatur etiam butyri paululum, nitri purificati, alteriufve falis leviter ftimulantis grana aliquot, ne penitùs confiftat alvus. Nonnulla mifceantur aromatica, umbelliferarum præ aliis femina. Sic pappare detur infanti, cibum extenuare impotenti. In adultis verò non ita facilis Herniarum cura, quam vulgò prædicatur. Medicamenta majori cum copiâ, energiæ vi pollentiora, quàm pueris & juvenibus præfcribere eft ad depellendam feri aut virulentiæ redundantis culpam. Nec enim à folâ peritonæi rupturâ, nec ab ingenti ejus, alvinorumve mufculorum relaxatione penès annulos illæ femper proficifcuntur. Si feri redundantia pendeat à fcirrhofâ aut quâlibet aliâ vifcerum obftructione, aut peculiari viru quodam infpiffante, diffolventeve prætermodùm, aut periodicis effluviis parcioribus vel fuppreffis, mutanda prorfùs curæ methodus eft. Quando fuâ in functione aliquod vifcus præpeditur, refciffam à corpore fuiffe partem diceres. Indigenum itaque ejus humorem, ne fanguinis in oceanum pravè refluat, apto evacuante fæpiùs fubftrahere medicinæ eft. Quælibet malorum fpecies fuis igitur debelletur remediis. Hunc in fcopum humorum lentorem diluere, attenuare, diffolutionem corrigere, inutilia expellere con-

gruâ methodo oportet, & vaſorum tonum reſtituere in integrum remediis tum externis cum internis. Si interim aſtringentia abdomini ſuperdentur, circumferentiam ejus integram ut probè tegant ad ventriculum uſque, neceſſe eſt, admoto tunc nullo vincturæ genere. Etiamſi æger lecto affixus remaneat convenienite tamen diætâ utatur & internis remediis, nec, remotis topicis, ſubligacula gerere recuſet. Tota Herniæ exterioris eſſentia multiplici conſiſtit in vitio. 1°. In præternaturali abdominis aperturâ. 2°. Inſolitâ in ejus annulorum dilatatione. 3°. Intempeſtivâ in viſcerum prolongatione & egreſſione. 4°. Præternaturali quandoque in ligamentorum relaxatione, quibus liberè fluctuantia natali in loco firmantur viſcera. Totuplex exurgit indicatio radicali in Herniarum curatione adimplenda. 1°. Hoſpitalem in ſedem excluſa reponantur viſcera. 2°. Occludantur aperturæ. 3°. Conſtringatur annulorum orificium. 4°. Elongata & relaxata abbrevientur roborenturque. 5°. Demum in indicationum incrementum & majorem curationis perfectionem omnia ſuo in loco reſtituta coerceantur. Radicalis Herniarum cura in genere duplici obtinetur viâ, repoſitione & retentione. Conveniens eſt viſcerum repoſitio, quando eadem levi manûs preſſione priſtinum in locum compelluntur. Vario fit modo, & varia ubique eſſe debet, prout variæ ſunt Herniarum ſpecies ratione loci quo ſedent, & viſceris prolapſi, quo efformantur. Eaſdem propter rationes diverſimodè locetur æger, & ſitum ſingulis rectè decentem ſervet, ut commodiùs obtineatur reductio. Neceſſaria eſt ciborum abſtinentia, friguſque vitandum. Diverſas etiam ex parte Chirurgi cautiones exigit. Priùſquam tentetur, is providus auſpex urinam promoveat, alvum idoneâ ducat lotione. Inflata nimiùm, pro re natâ, topicis aut relaxetur Hernia aut condenſetur, blando ſubinde digitorum impulſu in alvum comprimatur, copioſa ſanguinis celebretur miſſio, quâ vaſa exonerentur, imprimis ſi ſuprà Herniam varicoſa ſint. Alioquin intentiori præ ſuâ dilatatione nocerent hæc intùs repoſita, quatenùs abdomen vaſtiùs diſtenderent ejus muſculos iniquè comprimendo, quibus etiam reciprocâ vice ipſa reprimerentur. Sicut enim interna erat ante prolapſum conſpicua viſceris pars, ita eadem, reductione factâ, denuò interna fieri debet. Ubi præmaturior fuit Herniæ reductio (vitium adhæreſcenti ſat frequens), quæ impendet malorum ilias! tormina indè, inflammatio gangræna, &c. ſubnaſcuntur. Hoc in caſu, ut ſecetur Hernia, extrorſum revocanda ſtatim. Si non lædantur viſcera, neque externo ſub foraminis ambitu compreſſa nimis adhæreant ſtrangulenturve, nullâ tunc ſectione factâ, ſolo taxis beneficio intus reſiliunt. Dum hunc in finem tractatur tumor, nec oleo recenti, butyro aut adipoſâ quâvis materiâ Chirurgi manus imbuantur, nec iiſdem aut balneorum uſu prolapſa foveantur. Alioquin præternaturali in relaxatione diutiùs permaneret intra ventrem reverſa pars in recidivam pronior; ſed emolliente, reſolvente, diſcutiente & carminativo reficiantur. Commodiſſima & omnium jucundiſſima hæc curationis via eſt. Repoſitione factâ maliſque pacatis, æger lecto ſternatur interdiù, externis primùm, internis dein utatur medicamentis, parciores copiâ, demulcentes & carminativo-tonici clyſteres injiciantur. Opportunum tandem Herniæ loco imponatur emplaſtrum agglutinans aſtringente cum ſplenio, internis auxiliis ſuprà relatis elongati nimiùm & relaxati peritonæi proceſſus conſtringantur, curtentur ligamenta & præternaturali naturali ve foramine obturato ac penitùs conſolidato, viſcera priſtinam recuperent naturam. Sic conſtans & firma, cum reductione etiam idoneâ, obtinetur viſcerum retentio, præſertim ſi longiori uſu, ſuppoſitis, ſemotiſve, provectiori jam

coalitu facto, topicis superapponatur subligaculum singulo Herniarum generi rite accommodatum, cujus ope eadem præserventur à novo relapsu. Palliativam duntaxàt curam inducunt remedia quævis in senibus, in adultis curatoriam aliquandò, in infantibus ferè sempèr, nisi à parentibus originem ducat Hernia. Si lædatur prolapsa pars, vel externo internove in foraminis ambitu adhærescat aut strangulettur, nec à servitute tunc liberari, nec opportunè refundi docilis absque ullâ continui solutione. Eam priùsquàm aggrediaris, diluentia intùs, cardiaca simul & narcotica liquida, ternis horis cochleatim assumpta, aut anodina imperanda sunt, mollientia extùs cataplasmata leni cum enemate, quibus & venter & ramicis tumor emollientur, ac tepido fotu jugiter recreentur, donec intùs blandâ manus operâ facilè relabantur viscera. Præstanda sunt hæc præsertim, si vehementes sæviunt dolores in ventre Herniosove tumore, aut vomitus, &c. Tunc non solùm aliena prorsùs & aleæ plena est reductio; sed inanis etiam foret omnis subligaculi applicatio. Ubi felicitèr cedunt hæc præsidia, ampliata prætermodùm foraminis ora convenienti modo stringantur. Sin minùs, viginti intra quatuor horas, ramice in deterius abeunte, sæviente adhuc multò magis symptomatum acutie, scalpellus confestim advocandus. Maximum in morâ periculum est. Valentem viribus juventutem, siccos, biliosos & plethoricos præmaturiùs, senectutem, infirmos ac pituitosos tardiùs invadit lethifera accidentium cohors. Tam nocet ergo serotina nimis, quàm opportuna juvat operatio. Quandiù excessa pars extrà abdomen adhærescit, devias pertinaciori modo sedes affectat, reductionem pati nescia ullo absque artis subsidio. Si tamen sub morbi principio levi cum inflammatione est adhæsio, cum utrâque simul intra ventrem ista recondi potest, ingestis intùs diluentibus, applicatis extùs resolventibus. Cohæsionem secùs avellere & sanare foret impossibile, nisi priùs solverentur Herniæ partes intra se invicem cohærentes. Herniis igitur inveteratâ cum adhæsione non comprimens subligaculum, cujus effectus ægro funesti evaderent, suspensorium potiùs adjumento sit, si ad solvendum earum vinculum non celebretur sectio. Difficilior hæc ancipitisque magis eventûs est in adhæsione, quàm in simplici strangulatione. Diversa quoque pro diversâ adhæsionis naturâ instituetur. Hâc de re apud authores videre datum est. Non solùm variam medendi methodum expostulat cohærens pars; verum etiam strangulata, prout diversimodè se habet. Intercipitur aliquandò, ita ut medio constricta sub musculorum arcubus, biformem in peram suis extremis extus intusque infletur. Suâ quandoque longitudine ter quater plurièsve constringitur, ac totiès in vesicam tumescit. Quandò comitem habet adhærentiam, curatu omnium difficillimus est strangulatus, nec nisi solo sectionis præsidio ferè curabilis. Antequàm ad suscipiendam hanc fiat progressus, felici cum successu interdùm admoventur emollientia, ubi maxima adest tensio & immanis dolorum sævities. Ineunte pariter malo, repercutientia plurimùm juvant, ut sanguis intrà vasa retropellatur ultramodùm distenta. Quo pacto minuitur vasorum dilatatio, compressio atque moles. Mirum in modùm facit hîc aqua glacialis frigidave, acetum simplex aut aquâ temperatum fotu injectioneque usurpatum. Si ociùs malum non sedant, ab iis abstineas subitò; aliàs damni multum asportarent, gangrænam aut sphacelum inducendo. Cum applicata incautiùs fuerunt, larga fiat in brachiis sanguinis missio ternis quaternisve horis, modò vires sinant, intra diem ad animi deliquium usque iteranda. Vena tundatur in talo, & quidem pluries, si menses sileant insolitè, addantur quoque mollientia, resolventia, & tonico-car-

minativa. Extùs & intùs proficua. Sic in universum valdè relaxetur abdominis cavum. Facilior proinde & opportunior erit Herniæ incarceratæ reductio. Interea necessaria admodùm esculenti parcimonia est. Si gangræna, irritis medicinæ auxiliis, in procinctu instat, fomenta tonico-spirituosa eam sistant. Posteà nativam in sedem amicâ manûs pressione decenti cum modo comprimantur alvinæ partes. Si verò non potis sit ille Hernias tractandi modus, ad operationem progrediaris. Non solùm immedicabile damnum diversimodè efficiunt, & ipsi depellendo impedimentum objiciunt adhæsio & strangulatus; verum etiam à peritonæi rupturâ, prægrandi ramicis tumore, patentiori foraminum vulnere, omnimodæ viscerum suo cum sacculo repositionis & probæ coercitionis impotentiâ, crassiori sacculi Herniosi consistentiâ, ampliori ab ortu annulorum diductione, nimio frigore, sanguineâ, serosâ, virulentâ, flatulentâ, ichorosâ, purulentâque luxuriâ aut annosâ alvi constipatione, viscerum perforatione, vulnere gravi, ulcere, gangrænâ, & sphacelo sui ac diversi stant obices. Inter hæc omnia flatuum rugitus, prava humorum collectio & alvi pigritia in tantùm repositionem prohibent, in quantùm versùs foraminum orificia ut majori quantitate ferantur & vehementiori cum impete arietent viscera, cogunt. Quò promoveatur integra horumce quoquomodò solutorum regeneratio, liberumque illis conclusis pateat effluvium, sectioni auscultes. Nullum de ejus necessitate & præstantiâ, de illius electione & opportuno ejus tempore, dissidium ingens. Ast suâ premitur difficultate, suus concomitatur labor, sua manent pericula, suoque eventu valde dubia. Ne tamen veterum more ab eâ suscipiendâ deterrearis. Suus utique eam remunerat honos, sua excipit jucunda merces, ambo virtutis stimuli & audaciæ benè moratæ incitamenta. Quò præcocior, eò felicioris exitûs est. Absque morâ ergo eam instituas, ubicumque urget ejus indicatio. Sed prudens medici consilium & peritam Herniotomi manum requirit. In auxilium igitur accedant pari necessitate eodemque cum emolumento. Herniis etiam lethalibus manum admovere strenuè ne dubites. Regium jamjam tibi sternitur iter. Nonnullos habes, quorum vestigiis insistas. Ne te moretur solutarum alvi partium restitutio. Natura eâ in exequendâ tàm potens quàm in producendo totius corporis partium disruptarum coalitu. Huic veritati passim suffragantur unà experientia, observata & ratio. Etenim, quotiès vexatæ extùs intùsve ventris partes integram in restitutionem abiere? Quotiès gangrænâ sphacelove correptæ à sanis fuerunt avulsæ casu aut artis industriâ, quas tamen in integrum sibi relicta, arteve fulcita regeneravit natura? Ea est cujuslibet corporis vegetantis ac viventis indoles & conditio, ut singulæ partes, præsertim si vigore valeant aut juveniles sint, præcociùs, seriùs, debiliùs, tenaciùsve coalescant disjunctas penès fibrillas. Nutritius ros ex vasculorum vulnere effusus suo ferrumine villos à se invicem reparatos in unionem cogit factâ priùs regeneratione. Si adsit adhæsio, fiat priùs ejus solutio, si interceptio, foraminis, uti decet, dilatatio antecedat, priùsquàm à sanis malè affecta rescindantur. Imminentem sectionis aleam intendunt impensiùs complicata Ramicis adhæsio suis cum involucris vicinisve partibus, strangulatus, vulnus, inflammatio, gangræna, &c. imprimis si inveterata sint incommoda. Quapropter ut horum durationi præcaveatur, modò per ægri vires liceat, quantùm opus, audacter se accingat Herniotomus. Sed ante quàm agat, exploret quodnam viscus fuerit prolapsum, quænam sit ejus sedes, utrùm solitarium vel cum altero simul sit exclusum. Ex signis & symptomatis, an malè affectum, perpendat, vel an unum sanum, si plura, alterum ægrotans. Pro diversâ re natâ, diversa ipsi incumbunt agenda. Aliter recenti

in ramice, vetuſto & aliter, aliter in epigaſtrico, &c. Si à ſtomacho procedat aliter, ſi ab omento, inteſtino, utero, vaginave, &c. aliter; ſi ſolitarium ſit viſcus prolapſum aliter ac ſi plura forent ſimul; ſi multæ ſunt Herniæ vel aliis cum morbis maliſve ſymptomatis, implicitæ aliter, uti in adhæſione & ſtrangulatu aliter. Commodiorem, quâ perficienda ſit ſectio, quiſque proponit methodum, quam præ aliis laudibus extollit. Optimam ab antiquis ne expectes, crede, bene verò à recentioribus. Quænam tibi eligenda, quonam cautelæ modo in exequendâ ſectione procedendum ſit tot & tam diverſis in Herniarum circumſtantiis, eorum ſcripta adeas. Quamvis certiorem Herniæ curam afferat ſectio, eam tamen ne commendes, niſi ulla detur alia curationi via. Ut tam ritè fiat quàm proſperè, non ſolùm in electionem veniat optima methodus, ſed optimus etiam Herniotomus. Cum nullo abſque dolore ſit, & mortis diſcrimine, eam ne imperet Medicus, niſi à tertio ad quintum uſque diem, ex quo concepta adhæſio fuit ſtrangulatioque. Peractâ ſemel operatione, per plures hebdomadas lecto detineatur æger continuò ſupinus, nonnullis menſibus bracherium ex ebore coriaceoque ceſto confectum gerat, nec irritetur alvus, donec penitùs conſolidata fuerit peritonæi aliarumque partium ruptura; ſed tandiù debitum in modum ſolvatur, vitentur tormina, vehementes animi paſſiones, & in ſenibus à validis motibus aut exercitiis cautum ſit. Hæc ultimo notatu haberi velimus, quòd in infantibus conſtans nimis reſupinatio, evolvendi de die in diem corporis conformationi ſæpenumerò maximam vim inferre valeat.

I V.

SPECIALIS Herniarum therapeia aut radicalis aut palliativa. Ambæ majorem adhuc, quàm generalis, ex parte herniotomi exigunt ſolertiam. Infinita prope, quibus ſubjacent, caſuum varietas eſt. Variam hac de cauſâ frequentiùs expoſtulant ſectionis methodum, diverſam ſubligaculorum fabricam, & alium atque alium eadem admovendi indicant modum. Incauta ne in actum reducatur operatio, hîc vetat prudentia, ut ſtrenue celebretur, illic ſuadet malum urgentius & ratio. Opportuna ut fiat vinculorum electio & apta eorum admotio, a quibus plurimum radicalis, & totum palliativæ curationis pendet negotium, pariter neceſſe eſt. Solis igitur artificibus craſſioris minervæ aut agyrtis dolo plenis & imperitis non abſolvendæ relinquantur. Malum oppugnare machinis priùſquàm cognoſcere, prohibet medicinæ honos, cui tota populorum ſalus creditur, vetat & etiam boni publici amor ægrique commodum. Suas in partes ex neceſſitate ac magnâ cum utilitate potius perducant Medici ejuſmodi curas. Siquidem multa quæ aliis non competunt, ſcitu & obſervatu digna incumbunt illi, qui iiſce therapeis exequendis præeſt. Eum non effugiant ægritudinis natura, genium, ſtatus, cauſa, ſedes, differentiæ, atque ſymptomata. Nec ipſum lateant ejus diagnoſis, prognoſis, phyſicæ, ac diverſæ ejus indicationes, generales ac particulares remediorum facultates & uſus, methodica vinculorum fabrica & eorum applicatio. Pateat & eidem afflictarum ſitus partium, conformatio, moles, ſenſus, functio & exercitium. Cognitu non minus quam aliis in morbis neceſſaria ſunt eo loci ægri temperies, ætas, ſexus, virium ſumma, vitæ artiſque ejus ratio. Certæ ſunt adhuc leges, certaque documenta quibus obtemperaturus, & cautelæ quædam Herniarum inter curam ſervandæ. Tenere ergo hæc omnia non in infimo quidem gradu illis medentis eſt. Fruſtranea etiam tempore & loco haud erit illorum cognitio. Aſt nec ſatis. Multo plura longe complectitur ejus munus. Neque voce minax, verbis jactans, loquaxve nimium, neque

numerosâ vinculorum supellectile instructus. Alioquin ægrotanti morbus foret alter, vexante exitiosior. Blanditiis eum adoriri memor esto, simplicissima cudat vincula. Quò compositiora essent, eò minùs commoda. Quò simpliciora erunt ex oppositis, eò præstantiora. Nonne sic quò magis suis in operibus casta est natura, in omnibus penè imitanda, eò pulchrior ac solidior? Ab omnibus igitur hujusce & artis opibus indefesso mutuetur, unde suo opituletur ægro. Prior universa recludat viscera, posterior ditissima pandat promptuaria. Universalis hinc & illinc Herniis comparetur pharmacopæa. Sic unde malum, præsentaneum sit inde medicamentum. Medicum ergo in suppetias accersere non erubescat Chirurgus, ut ab ipso rectum illius usum ediscat. Eo prudenti modo se gerat ubique, & nusquam, nisi physicæ lumine, mechanices industriâ, anatomiæ intelligentiâ, observationum tutelâ, experientiæ testimoniis, medicinæ consiliis, rationis & officii conscientiâ collustratus, naturæ sub auspiciis, & medici magistratu, à quo hæc omnia edocturus est, opus absolvat suum. Naturam ab eodem in omnibus explorare, sæpius imitari, conamina ejus intelligere & meditari, ab ipsâ duci & ipsam vice suâ ducere opportune discat. Hac agendi sapientiâ cuncta in tuto erunt ægroti, & vota & bona. Reipsâ nullus fere morbus est, cui excogitata fuerit tanta remediorum farrago. Sed nullus quoque est fortasse, cui tàm pauca proficiant. Remedia & subligacula aut male eliguntur, aut male usurpantur. Præcipuum Hernias, ex chronicis præsertim, palliativo modo sanandi artificium conveniente in vinculo ut plurimum positum est. Quin immò illius beneficio, modò optima victûs ratio, & apta aliunde medela, cooperante etiam naturæ efficaciâ, simul conspirent, omnes fere pueri & juvenes præ aliis sanescunt, si recens, nec à parentibus ramex proveniat. Adulti ut plurimum, non rarò senes inexpectatam ejus ope sanationem assequuntur. Hunc in finem cuilibet anteponatur subligaculum ex scuto eburneo, coriaceâque zonâ confectum. Maximo certè erit adjumento, si probe elaboretur, tempestivè admoveatur, debitoque tempore gestetur. Egregius reipsâ, quo nihil subsidii perutilius, sanitatis custos! Chirurgus-Herniarius igitur eo in perficiendo totus sit atque totus. Novas inveniat ejus species, & ubi opus, a scuto & cingulo mirum in modum penes formam illæ varientur. Ex mechanices legibus efficiendi modum didicere illius est, singula singulo Herniarum generi sanando aptissima perficiat ex perspecto corporis & elapsæ partis habitu. Nec altiora, suis rebus neglectis, quæ non sua sunt, cogitet. Propria calleat apprime, & optimus erit civis & vere dignus, cui suam valetudinem committat Herniosus. Sed quo fato herniotomia non dignitate & salubritate minor, quàm cæteræ chirurgiæ partes, tam despecta fuerit huc usque, nescimus! Quomodo genuina ejus theoria & praxis, quomodo etiam methodica subligaculorum fabrica, cum tantæ sint utilitatis, in obscuro unà sublatitaverint & parvi nimium fuerint pretii? An culpanda chirurgorum incuria est? Suspicionis sane est aliquid. Etenim quàm pauci ex iis herniarum intelligentiâ præditi! Quot familiæ nostris in provinciis, cives inter & Rusticos, pretiosissimæ, eorum penuriâ miserè fiunt Herniarum victimæ! Aut sublevandis harum malis necessaria desiderantur auxilia, aut quotquot habent, aliquâ parte peccant, aut improba quandoque aut intempesta Herniæ sedi eorum applicatio est, undè plus damni quàm solatii Herniosis afferunt. Quamobrem promovendæ ulteriùs subligaculorum inventionis, perfectionis & admotionis satagant artis etiam magistri. Chirurgos propriâ manu hæc elaborare & supra Herniam admovere quid satius? Nec minus, uti ex artis jure est & decet,

medici iis rebus rite peragendis ubique prospiciant. Quare impugnando Herniarum vitio idonea excogitare subligacula, pro datâ occasione, & peritiorem eorum deligationem docere non intenti essent æque ac chirurgi? Nam quo excellentius est curationis instrumentum, eo plus importat mali, si pravus sit illius usus. Medici igitur Herniarum curæ prælucere oculum quid opportunius? Jam verò sciri ante omnia à chirurgo expedit specialem Ramicis sanationem probè absolvi non posse, nisi priùs alvinæ partes, sive externæ, sive internæ, quibus vim intulit id mali, nativum statum integrè recuperaverint. Si cum involucro exclusa fuerint viscera, suam in sedem antiquam illud involucri exactè reducatur, quemdam consistentiæ gradum acquirat, & internæ ejus facies inter se coeundo uniantur, necesse est. Salutiferum ejusmodi opus & medela & subligacula rite usurpata, potiùs quam inflammatio sanationis inimica, pariant. Si regionem ad epigastricam, umbilicalem & hypogastricam medium penès, aut earum latera pertinet Herniæ sedes, vel pubi eadem supereminet, soli relaxentur abdominis musculi, oportet. Omnimoda ut obtineatur eorum relaxatio, manè ac jejunus resupinetur æger, capite antrorsùm nutante, pectore in ventrem subadventante; brachiis secundùm thoracis latera resolutis, abdomine elatus sit, & corpus ejus oppositum in Herniæ latus molliter convertatur. Jucundâ & successivè ac lentiùs festinante manûs palpatione peregrina viscera, natales ut suas repetant, cogere te juvet animus. Sive nuda sit manus, sive docili lenteo duplicato præmuniatur, decenti hoc modo Herniæ provocetur reditus, generalibus, uti decet, præmissis præmittendis. Cum inguinalis femoralisve Hernia est, abdominis insuper crurumque musculi, cruribus natibusque sursùm evectis, tunc unà conquiescant. Priori verò in specie expulsa versus superiorem coxarum partem, in posteriori rectà sub ventrem albam versus lineam compellas viscera. Omni enim in viscerum repulsu, eamdem, quâ exturbata fuere, directionem servare tuum est. Omnibus iisce conditionibus requisitis accedant adhuc, si intus remittenda sunt vagina aut uterus, coxarum elevatio, sursùm facta crurum diductio & poplitum reflectio. Proba autem & permanens viscerum retentio non aliunde quam ab idoneo subligaculo herniosum foramen aptiùs obturante & comprimente expetenda est. Cum diversi interse Ramices diversasque ventris regiones pertingant, diversa proinde eburneum penès scutum coriaceumque cestum fabricentur vinculorum genera. Si xyphoideam circùm cartilaginem triangularibus in spatiis Herniæ sedes est, scutum supernè peltatum, inferiori apice multò latius (subrotundus & brevis sit ejus apex) suis lateribus æquale & rectum, omnes juxta limbos subrotundum, quatuor circà pollicum oblongum, latiore in substantiâ duorum pollicum & semi amplum, in spissiore trium linearum crassum, extùs plano-læve, intus umboniforme, suis corniculis linearum quatuor prominulum, duarumque latum. Exterioris ejus in medio superficiei assurgat fibula cuprea, capitato-plana, sursùm incumbens, duobus arcubus majoribus omninò intermedia, quibus altitudine æqualis sit. Omnes arcus cuprei, semiquadrati; superiores duo interse paralleli & pares, scuto suum ob situm perpendiculares, superiori & laterali utroque a margine propè quatuor linearum infixi, unius pollicis & semi in longum, triplicis lineæ in altum capaces. Tertius arcus transversus aliis sit, à quibus suo præ situ unicum propter pollicem distet, omnem in dimentionem paulò minor, scuti ab apice trium linearum, utroque à latere propè duarum linearum defixus, capacitatis suæ medio stet fibulæ adversus, à quâ unius fermè pollicis & semi removeatur. Eâdem in scuti facie quatuor adsint

aliæ

aliæ fibulæ cupreæ, minimæ, capite complanatæ, ſurſùm incumbentes, binæ ſuperiores, inferiores binæ; ſuperiores ſcuti hujus corniculis infixæ, inter ſe ſitu & altitudine æquales, vicinis ab arcubus trium linearum diſſitæ, inferiores utroque ab arcûs tranſverſi latere trium linearum ſemotæ, ſuum ob poſitum exteriores ac demiſſiores quàm ille arculus, & inter ſe haud impares. Ceſtus merè coriaceus, ſuo in centro duplicis palmæ oblongus, unius latus; extremitates ejus binæ, coriaceæ, continuæ illius centro vel eidem ſuturæ beneficio contiguæ; ægroti abdomen, ſuâ circumductione factâ, duplicem ferè pollicem excedat harumce alterutra, ſit etiam libera & ſuâ longitudine major, quàm altera quæ ſupra ſcutum primitùs ac fixiùs adnititur; unius pollicis & fere ſemi latitudine gaudeant iſtæ, binis conſtent laminis, uti ceſti centrum, exteriori laminâ vitulinæ in macilentis, in obeſis viris bovillæ ſint pellis, interiori ſuprà hanc reflexâ juxtà oras & prominente limbo aſſutâ rupicaprinæ aut vervecinæ, apice acuminatæ, quem propè earum minor octies, altera multoties, utræque ſint recto medioque ordine ocellatæ. Linteo, xylino, ſerico, pannoſove farcimine, maciei cauſâ inſignioris, (ſi libuerit) utraque ad ægroti corporis latera gratè tumeſcant unius ſecundùm palmæ & ſemi longitudinem. Externæ cinguli faciei interjectum propè centrum & utrumque farcimen, (ſi quoddam reperiatur), vel ex adversò corporis lateribus (ſi illud abſit) pro arbitrio ſuperaſſuere licet binas quaternaſve habenulas. Duæ harum ſcapulares, cæteræ femorales; omnes longitudine ſuâ duos ob pollices aſtrictoriam, quâ firmandæ, trajiciant fibulam (ductilemve nodum) unius pollicis latæ, geminâ conſtent lamellâ, exteriori vitulinæ ſint bovinæve pellis, ut innuimus ſuprà, ubi de ceſto, interiori ſupra eam reflexâ & dorſali ejus in medio rectâ ſua juxtà labra conſutâ rupicaprinæ vervecinæve fiant, externæ circuli ſuperficiei ad centri initium utrinque ſuturâ adhæreſcant cunctæ unâ ex parte ſibi invicem propinquæ, alterâ ex parte verſùs finem medio rectoque ordine pluries ocellatæ, ſubrotundæ ſimul ac ſolutæ. Hæ femoribus ſubtus, illæ ſupra ſcapulas zonæ inſtar molliter infarciantur debitâ præ longitudine. Quoad loramentum illud applicandum, convenienti in ſitu ſuper lecto decumbat æger, inſtituatur, ut ex artis præcepto eſt, Herniæ repulſus; impoſita ejus foramini remaneat alterutra ægri manus, cujus depreſſione a novo delapſu repoſita arceantur viſcera, topica & ſplenia, ſi quædam ſubjicienda, eâdem manu remotâ & iterùm admovendâ, ſubjiciantur; Ramicis orificio directè adverſas in ſpinæ vertebras deponatur ceſti corpus, ſubeirecto tunc ventris tergo, ad vitium uſque ſpurias ſuper coſtas inferiores antrorſùm eundo abdomini circumdentur ceſti extrema; ubi ad ramicem perventum eſt horum brevius, ſcuti admoti arcum ex majoribus ſibi proximiorem trajiciat, primarii ope foraminuli intermediæ affigatur fibulæ; convexa ſcuti facies Herniæ foramini ſolerti manu Chirurgi & validâ cum preſſione ſuperdetur; alterum ceſti extremum adducatur in vitii regionem, alterum ſcuti arcum majorem ſubeat, eidem fibulæ ſuis ex ocellis unius ope immittatur priori extremo incumbens; reliqua ejus pars fibulam proſiliens adverſum tranſgrediatur arcum. Laxiori primas dies, ſtrictiori poſteà & paulatim modo conſtringatur abdominis capacitas, prout opus eſt. Major autem minorve, ſtringente ceſto & ſcuto adnitente ac probè obturante, efficiatur illius compreſſio, quotieſcumque amplior aut anguſtior foraminis Hernioſi ambitus eſt; vel quandò alvinæ partes duriores, mollioreſve, macilentæ magis aut toroſiores in conſpectum veniunt. Femorales deinde habenulæ viciſſim manu aprehenſæ in ventrem, perinæo curibuſque priùs trajectis, reflectantur, ver-

ſus umbilicum unico foraminulo perforentur, argenteâ ibi aureâve fibulâ aſtrictoriâ ex bino capite plano fictâ ſibi invicem incumbant; ſic inter ſe connexæ ad inferiorem uſque ſcuti partem aſcendant, tranſverſum ejus arculum unà ſuperent, majori inde fibulæ inditura, magis minuſve ſcuti apicem comprimendo & deorſum trahendo. Reliqua utriuſque pars fibulam excedens, unicum circa pollicem ſecetur. Scapulares habenæ dorſi in medio foraminulo pateant, alterâ ibi fibulâ aſtrictoriâ ſuperiori mox dicto prorſus ſimili ſupra ſe invicem firmentur, ad ſcapulas quibus inniti debent, decuſſatione factâ, ſuâ vice extollantur, in thoracem, mediâ cujus in parte eodem modo ac in dorſo adſtringendæ, ſcapulis ſuperatis, deflectantur, & utraque inde ad ſcuti latera à ſe invicem recedendo ceſtum petant; lenteis aliquot funiculis unciniſve aureis aut argenteis ipſi circumalligentur. Minimis tandem quatuor ſcuti fibulis ſuperiùs laudatis indatur bractea lentea, pannoſa, ſerica, xylina coriaceave, ſuos propè limbos cùm ſuperiores tùm inferiores bis ocellata, cujus miniſterio inſternatur tota ſcuti ſuperficies. Si albam juxtà lineam quâcumque in regione, excepto umbilici & pubis vicinio ſedeat Hernia, anciliforme ſit ſcutum vinculi, ſupernis & infimis angulis foras proſiliens. Supra ſpinæ vertebras eâ ratione imponatur ejus ceſtus, hoc in caſu, uti in aliis omnibus, ut adverſum ſit penitùs Herniæ ſedi illius adniſûs punctum, & adæquata ſit ſuper Ramicis exitum ſcuti compreſſio. Quoties enim mutatur Herniæ ſedes, toties mutandum eſt cinguli niſûs & ſcuti compreſſionis punctum. Cætera ut in præcedente. Quando unum aut alterum epigaſtricæ, umbilicalis, hypogaſtricæve regionis latus infeſtat tumor ramicoſus, ſcutum quadratum, angulis omnibus reſectum, extus planum, intus ſubconvexum, marginibus ſubrotundum, tranſverſario latere quatuor aut quinque pollicum oblongum, perpendiculari orâ triplicis pollicis excelſum. Reliqua ut in primo caſu, mutatâ ſolummodò ceſti & ſcuti admotione, mutatum propter mali locum. Unicâ tamen, duarum loco, duntaxat donetur habenulâ femorali illud, & hæc eodem in latere adhæreat, ubi ipſamet ſævit Hernia, aut ſi binæ apponantur, non ſcuto infigantur, ſed ceſto ſcapulares propè habenas funiculis unciniſve argenteis, eodem modo ac illæ, annectantur. Communis etiam & intermediæ in locum fibulæ omniumque arcuum ſuffici poſſunt quatuor fibulæ huic prorsùs ſimiles, cum eâ tamen differentiâ, ut ad ſe invicem ſubinclinentur & ad latera maneant defixæ. Ceſtus tunc in uſum advocandus, ſui prope corporis limites, quaterna in lora dividatur utrinque ſuorum ratione extremorum. At extrema inter hæc illud quod Herniæ foramini propinquius eſt, altero ſit multò brevius. Quatuor illa lora ſingula ſingulis immittantur fibulis, & habenulæ femorales iiſdem fibulis inferioribus vel ceſto rectiùs aſtringantur. Cum umbilicum occupat Hernia, ſcutum vinculi à præcedente non differat, niſi papillarem propter umbonem, ſuamque applicationem ceſti cum depoſitione mutandam præſcriptas juxtà cautelas. Si ſupra pubem detegatur Hernia, ſcutum ipſi conveniens cordis inverſi figuram referat, trium pollicum oblongum, ampliori ſuâ in parte duorum & ſemi latum, angulis baſim conſtituentibus foras projectum, ſuo in apice minimis ex fibulis unicâ gaudeat, tranſverſalis ejus arcus ſive inferior pari arcuum ſuperiori ſit æquè capax; femorales habenæ inter ſe ſolutæ &c., proprio arcu ſuperato, ſibi invicem incumbentes, ſupra ceſti extrema communi aſtringantur fibulæ. De reliquis ut in primo caſu. Superiorem ſuprà coxarum partem deprimendus eſt vinculi ceſtus, ita ut ſuâ circumductione ventrem horizontali modo emetiatur penilem circà regionem. Ubi verò inguina vexat Hernia, clypeiforme ſit ſcutum, extus planum, ſubtus umboniforme

exteriori basis angulo sursùm & foris prominens, suis præ limbis toteutice perpolitum, inferiori apice circinatum, interiori latere rectum, exteriori propè apicem valdè extenuatum, triplici aut quadruplici pollice longum, latiori in substantiâ duorum semi aut trium, apice unius & semi pollicis latum, majori suâ in crassitudine quatuor aut quinque linearum præcrassum. De aliis ut in primo subligaculo. Si unicus sit Ramex, unicum apponatur scutum, unica etiam & ejusdem lateris in quo repertus est iste, adsit tantummodò habenula femoralis. Si utrumque inguinum latus cruciat Ramex, tunc duo admovenda sunt scuta. Horum unum sit fixum, alterum pro arbitrio & ad opus mobile. Duplici autem in Ramice urgentiori sempèr occurrendum est. Itaque supra clunium rimam deprimatur cesti corpus, ejus extrema antrorsùm ad penem usque circà coxas adducantur. Extremum ejus brevius partem ventris Herniæ sedi viciniorem emetiatur; ubi semèl propè mali locum attigit, externum scuti fixi arcum subeat, fibulæ proindè majori indatur, supra vitium demittatur scutum, firmeturque comprimente ægri manu; alterum cesti extremum externum scuti mobilis & super Ramicem comprimendi arcum transcendat, fibulæ immittatur, factâ priùs majori minorive pelvis constrictione; superflua ejus pars internum scuti ejusdem arcum subeat, internum deinde scuti alterius adeat arcum, alteri fibulæ intermediæ extremum super alterum addatur, rectà sub externum ejusdem scuti arcum ulteriùs progrediendo. Quo in casu duæ etiam adjiciantur habenulæ femorales, transversum per scuti cujusque arculum seorsim transeant singulæ, ita ut unicum altera, altera utrumque supra cesti extremum majori scuti cujusque fibulæ immittantur. Si alterutra sanescit Hernia, removeantur simul scutum & femoralis habena, quæ ipsi coercendæ prospiciebant, illæso prorsùs cesto, remanente & alterius Ramicis scuto ac femorali habenulâ, quorum auxilio à novo egressu juxtà id lateris proteguntur viscera. Scrotalis pudendusque Ramex, si reductionis capaces, cum ejusdem sint familiæ ac inguinales, peculiare & diversum non expostulant subligaculum. Cruralis denique si contingat Hernia, scutum sit figurâ poligonum, quadrato-rotundum, trium pollicum suâ in circumscriptione, extùs planum, intùs sat convexum. Bini ejus arcus superiores, paulò longiores sint, quàm aliis in subligaculis; inferior ejusdem arculus versùs apicem defigatur, & eâdem prorsùs ratione ac isti, disponatur, nempè externam secundùm scuti faciem; molle quoddam lorum peculiare habeat, & posticæ cesti portioni extùs adhærens duorum ope funiculorum sat brevium, & ipsi superassutorum. Dum subligaculi fit deligatio, lorum illud unâ ex parte peculiari fibulæ quæ huic arculo sit intermedia ac situ proxima, affigatur suam penès partem unicè ocellatam simul & internam, alterâ ex parte pluriès perforatâ superiorem deindè femoris partem circumcingat; postquàm arculum trajecit, eidem fibulæ priorem suprà alteriûs extremi partem, majori minorive constrictione priùs factâ immittatur, & ultrà hanc prosiliens lori pars unicum circà pollicem resecetur: sic major exindè subsequetur supra Herniæ sedem & scuti compressio & diuturnior ejus stabilitas. Quo pacto non adeò lubrica ac incerta erit in posterùm quàm hactenùs, cruralis à Ramicis loco subligaculi admotio; nec tam facilis ad cohæsionem strangulationemve deinceps Ramici concedetur proclivitas. Quoad cætera, ut in primo vinculo. Si unicus adsit Ramex, unica quoque vinculo insit habenula femoralis scuto nullatenùs, sed cesto extùs firmanda. Si eodem in subjecto bini reperiantur, bina habeant scuta, duplici cum lorulo, femoralesque totidem habenulas. Cætera ut gemino in Ramice ingui-

nali præstanda sunt, mutato aliquatenùs scuti & cesti positu atque femoralis habenulæ adhæsionis puncto, immutatam propter vitii sedem.

V.

NATIVAM in sedem facilis vaginæ prolapsæ repulsus est; modò recens nec ita grave sit vitium. Cereæ ac crassioris candelæ ad id paratæ ministerio, quæ intra pelvis cavum usque per vaginam rectà & sursùm impellendo immittitur, ductus ille reponi solet. Sed pessarii infrà propositi beneficio, servatis servandis, vaginæ repositionem tentare foret tutius. Postquam absolutum fuit ejusmodi opus, supina in lecto decussatis pedibus aliquot dies decubet ægra. Accommodum parti morbosæ insinuetur intra ejus capacitatem pessarium longo temporis spatio gestandum. Scutum ejus cylindraceum, concavum, utrinque perforatum, interiori extremo subrotundum, exteriori infundibuliforme, torno elaboratum, vaginâ paulò brevius, nec in pelvis cavum usque, ad ipsius verò aditum solummodò pertingat, ne uterum lædat mulieris illud perferentis. Vulvâ sit etiam angustius, ne ingentiori suâ mole ejus parietes nimiùm comprimat. Hâc enim ratione assuetum tandiù urinæ præpediret effluvium, quandiù intromissum retineretur. In sulci modum supernè excavari satius est. Sulcus autem ille intra quem tutò & commodè delitescet meatus urinarius, pollicis unius & semi sit oblongus. Scuti infundibulum duobus foraminulorum paribus tundatur. Superius sit horum alterum, alterum & inferius, utrumque mutuò sibi parallelum. Cingulum hujusmodi pessarii coriaceum vel xylinâ veste confectum, suum penès centrum unius palmæ latum, duplicis longum, duobus gaudeat extremis, hæc ventris amplitudine paulò majora; alterutrum eorum brevius astrictorio annulo donetur ad basim truncato, alterum pluriès ocellatum rectum juxtà mediumque ordinem; utraque acuminata, duorum pollicum lata, molli macilentis in subjectis, nullo in obesis ad ventris latera farcimine tumeant. Versùs cinguli corporis finem utrinque extùs assuantur duæ habenulæ linteæ vel coriaco-vitulinæ, unicâ vel duplici ejusdem corii laminâ constantes, inferiori foraminulorum pari trajecto filo mediante adhærentes. Suprà natium fissuram, interjecto unius aut alterius pollicis spatio, injiciatur cingulum, coxas circumducendo ad pubem propè pudenda antrorsùm adducatur, ibi factâ debitum in modum abdominis constrictione, sua penès extrema astrictorii ope annuli subnectatur, deindè manu apprehendantur binæ aliæ habenulæ ex eâdem materiâ conflatæ, superiori foraminulorum pari consutæ; earum juvamine antrorsùm attrahatur scutum, intra vaginam rectà & sursùm compellendo admittatur, debitoque modò ibi firmetur, deindè habenulæ eædem vel immediatè externæ cinguli superficiei suturâ illigentur, ductilive nodò adhæreant, vel mediate, quatenùs aliis cum funiculis cesto externè consutis ductilem per nodum conjungantur. Sic major minorve fiat pessarii stabilitas pro datâ occasione. Cestus anticè propè inguina binos, posticè propè coxas binos etiam habere potest funiculos externè sibi assutos, & omnem infundibuli limbum paritèr obire valet linteus coriaceusve orbiculus; cujus ad latera filo consuantur suum per medium geminæ vittæ linteæ aut coriaceæ. Trajectis perinæo & cruribus, inferioris vittæ extremitates posticis cum funiculis conjungantur ductilem per nodum; dum ex alterâ parte superioris extrema cum anticis funiculis eodem modo in unum coeant Chirurgi ad nutum & opus. Quoad uteri repositionem hoc modo illam instituere licet. Debito in situ supina sit ægra, uterus idoneo fotu perfricetur, admoto deinde linteo duplicato & molli mollitèr prematur insensibilique ratione; inferior ejus pars propendens tribus digitis

mediis comprehendatur, in vaginam primò immittatur, in pelvim ſubinde totius dextræ impulſu rectâ attollatur. Quo facto manus in pugni formam clauſa ſub uteri cavum removeatur, donec priſtinum in ſtatum penitùs redierit uterus, & conſuetam quieſcendo recuperaverit figuram. Manus tunc leniter paulatimque retrahatur, ægra demùm iis peractis dorſo incubet, conjuncta ſervet crura, linguæ parcat, quantùm poterit, loquela, cantus, tuſſis, validaque ſternutatio ipſi ſollicitè fugienda. Dicato interim vaginæ peſſario mox in exemplum allato vaginæ claudatur orificium. Si verò hæc nimis tumida uteri repoſitioni refragaretur, tepidis emollienda priùs & diſcutienda foret decoctis, quibus fugaretur inflammatio. Poſito quòd vagina aut uterus, imò anus etiam, gangrænâ aut ſphacelo corriperentur, aut balſamicâ medelâ refocillarentur, aut in totum vel in partem, habitâ ſemper mali præſentis ratione, idoneis confeſtim extirpanda eſſent inſtrumentis. Ejuſmodi tamen viſcera adhæſioni ſtrangulationi gangrenæ & ſphacelo non ita ſubjacere, quàm cætera abdominis viſcera pro certo & obſervatu teneas. Conſtantem uteri retentionem præſtare ſi velis, in ſuppetias duplicis generis advocari queunt inſtrumenta. Horum prima eſſe exiſtimes medicamenta extùs intùſve uſurpata. Externa ſint aromatica, nervina & aſtringentia in uterum injectione ſuffumigationeve devecta. Felici cum ſucceſſu ſæpènumerò injiciuntur, quotieſcumque inflammatio aut alia quævis dolorum tormina ægram non cruciant, nec menſtruæ fluunt purgationes. Quod ſi tamen hæc omnia Medici votis repugnarent, ad alterum auxilii genus, videlicet peſſarium utero ſublevando adaptatum, foret recurrendum. Diverſa eſt ex quâ illud perficitur materia, diverſa etiam cujus gaudet forma. Ratione materiæ alia ex buxo ferreove ligno aut ſubere, alia ex cerâ eboreve parantur. Ultimam hancce ſpeciem omnibus anteponendam videtur. Ratione figuræ, quædam oblonga, triangularia, quadrata, aliqua orbiculata, hæc ſolida, illa medio perforata, fungiformia hìc, illìc unico vel utroque extremo infundibuliformia, cylindracea, utrinque clauſa aut aperta, ſpiralia ſunt & alia ferrei quaſi in radii formam conſtructa, & corio linteove ſuperinſtrata uno latere conſuto. Quædam ex illis aliquo, quædam nullo funiculo prædita ſunt. Omnibus ex iſtis peſſariis ſequentia unicè adhiberi cenſemus. Prima horumce ſpecies, peſſus ſit eburneus, ſubovato-rotundus, ſubtùs planus, ſurſùm convexus & ad limbum rotundatus, medio foramine ovali patulus, nullo præditus funiculo, duplicis pollicis latus, triplicis oblongus, ſemipollicis craſſus. Quoad illud applicandi modum, intra vaginam immittatur ſuam juxtà longitudinem, ſursùm aſcendat uſquè ad pelvis cavum, tunc planam in ſuperficiem demittatur ſuperior ejus pars, inferior erigatur pelvis intrà cavum tranſverſario ſitu ſuo paulò altiùs, & ejus ſupra oſſa demùm deprimatur; ita ut uteri cervix illius foraminis marginibus innixa remaneat. Ille firmiter hæret, nulloque indiget funiculo. Altera peſſi ſpecies, quæ præ aliis nobis arridet, buccini ad inſtar eſt, gemino ore infundibuliformis, ſuperiore latior, profundior, unius pollicis & ſemi capax, inferiore ſemi pollicis patens, utrumque inter ejus orificium intermedia ſtat fiſtula recta, quâ valdè extenuatur, & cujus longitudo quatuor aut quinque pollices adæquat. Ut in locum deponatur, juxtà vulvam rectà aſcendat, donec uteri cervicem excipiat, tunc paulò altiùs efferatur, ut uterum hoſpitalem in ſedem reſilire cogat, decenti hoc in ſitu ſervetur. Hunc in finem ceſtus & ejus appendices æquè ac hujuſce peſſi deligatio, ut in vulvæ peſſario prorsùs ſint ſimiles. Illum circà peſſum nihilominùs fieri poſſunt quædam mutationes. Quapropter externum ejus infundibuli orificium orbiculato foraminulorum ordine multoties pertundatur.

Circà ejuſdem limbum ſupernè & infernè ſemi-plicatæ adaptentur geminæ vittæ lenteæ aut coriaceo-vitulinæ; juxtà ejuſdem latera decuſſatim inter ſe conſuantur filo ocellis tranſmiſſo, ſuperioris vittæ extremitates infra crura demittantur, perinæo & cruribus ſuperatis, versùs ſummam clunium partem reflectantur, ceſto externè ſuprà os ſacrum ac utramque propè coxam vel nodo ductili, vel acûs & fili ope ſubnectantur; binæ inferioris vittæ extremitates ſursùm ad inguina attrahantur, utriſque ceſti extremis propè pubem immediatè extùs annectantur, vel mediatè, ex eò quòd funiculis unicuique ejuſdem ceſti extremo extùs aſſutis unâ ex parte, & alterâ pendulis, unà conjungerentur ductili nodo laxiori ſtrictiorive, prout urgens requirere poſſet occaſio. Ad efficiendam commodè ani repoſitionem, capite declivi pronus ſit æger, coxis elatior, blandâ manûs, calido linteo ſpongiâve armatæ, compreſſione versùs interiora anus propellatur. Si ab inflammatione podex non vacat, emolliente reſolvente ac carminativo fotu demulceatur. Sedatâ verò phlogoſi, aromatico-aſtringentia ac tonico-anodina, vino intensè rubro decocta ano, lumbis & oſſi ſacro ſuper imponantur. Mollibus & idoneis quoque firmanda ſunt faſciis ejuſmodi topica. Nihil impedit, quominùs remedia hoc in caſu proſperè faceſcant, dum intùs, injectione aut ſuffitu aſſumuntur. Ab aeris exterioris injuriâ defendatur anus ſummâ cum cautione. Si, divexante ani prolapſu, ſimul adeſſent etiam hæmorrhoides, quæ ſæpè in adultis, in pueris aliquandò, teſte obſervatione in puero ferè quatuor annorum recèns habitâ, deſæviunt, aſtringentia quælibet admodùm damnoſa forent. Tali in caſu de legitimâ hæmorrhoidum curâ promovendâ, potiùs quàm de exequendâ ritè ani reductione ſollicitus ſit Medicus. Iis probè curatis, in integrum frequentiùs ſaneſcit ani procidentia. Si infanti prolabitur, omni ferè tempore ad arbitrium reponi habilis eſt; modo ille immodicos in ejulatus non erumpat. Sive eo temporis articulo, quo tentatur ani repulſus, periſtalticus abſolvatur motus, ſive citrà illius abſolutionem ſuſcipiatur, pari facilitate in effectum deducitur. Jam verò perennis cum haberi nequeat repoſitio, perpetuas ut in ſuppetias veniat peculiare peſſarium retentioni præſtandæ prorsùs idoneum, neceſſarium eſt. Sequens præ aliis eligatur ſpecies, aut altera hanc proximè excipiens. Scutum integrè eburneum, coniforme, intùs concavum, utrinque pertuſum, latiori baſi expanſum, duorum aut trium pollicum oblongum, paulò minoris quàm anus, diametri latum, baſi uniûs pollicis & ſemi capax, circulari foraminulorum ſerie ocellatum. Ceſtus ejus & habenulæ, ac ipſemet illius deligandi modus ſit, ut ſuprà ubi de vaginæ peſſario. Alia eundem in ſcopum peſſi ſpecies non quodam abſque emolumento admoveri poteſt. Coniforme eſt, elaſticum, extenſionis & contractionis capax, triplici conſtat parte, apice nempè, medio & baſi. Eburneus eſt ejus apex, balani virilis omninò figuram referens, pertuſus ſurſum, lævis, uniûs pollicis longus, infimâ in parte depreſſior eſt ille balanus, in orbem multoties perforatus, uniûs ferè pollicis capax; medium hujuſce peſſarii ſpiraliter contortum, ferreum, elongationis & abbreviationis compos, circulari modo ſuprà baſim innixum adhærendo. Baſis ejus, ferrea bractea eſt, fursùm convexa, deorſùm concava, medio perforata, ne continuam aut interpolatam ani expirationem prohibeat illud peſſarii genus, circà limbum diſpoſitis in orbem foraminulis patens. Ceſtus & cætera ut in aliis, à quibus tamen videtur differre, quia extremum ejus brevius annulum habeat aſtrictorium ad baſim ſemitruncatum ocellorum loco, & geminis pro tæniolis geminam habeat ſphærulam aſ-

triƈtoriam & inguinibus adverſam. Eburneus autem balandis peſſarii medio ſuperaſſuitur filo ocellis trajecto. Medium illud vitulino xylinove circumtegitur corio unum verſus latus ſuturâ conjuncto ; baſis ſuprà & infrà altero ejuſmodi corii fruſtulo integrè invaginatur , quod filo ejus foraminulis tranſmiſſo ipſi circumſuitur. Inferiori ejuſdem baſis parti adjicitur ſuum ſecundùm corpus unico foramine pertuſum baſis foramini reſpondente habenula femoralis binos in lorulos diviſa, duplici lamellâ vervecinâ conſtans, quæ longitudinali extùs ſuturâ conſuta eſt ; aliquo nullove farcimine ad pelvis & femorum latera impletur hæc habenula. Corpus ejus unius palmæ longum , duplicis pollicis latum eſt. Loruli illius poſteriores ceſto tranſverſo extùs aſſuuntur tranſverſali modo poſticè coxarum propè latera ſupra os ſacrum , magis aut minùs ſuâ adhæſione inter ſe proximi ſunt , prout majus minuſve eſt ceſti corpus, quod majorem minoremque pelvis capacitatem ſequitur. Anteriores ejuſdem habenulæ loruli ſuprà inguina ad pubem , reflectuntur , interjectis genitalibus , & aſtrictorio globulo extus ceſto adnitenti ſuum penès apicem oblongis tribus aut quatuor oculis diductum alligantur. Prædictas propter conditiones, quibus gaudet illud peſſarii genus, aſcendit deſcenditve & producitur curtaturve ferreâ ſpirâ mediante ; prout varia eſt corporis motio , major minorve ejus compreſſio eſt. Omnes tamen ejus effectus in tantùm adeò variant, in quantùm diverſum eſt ejus elaterium , niſûs & compreſſionis punctum. Quamvis probè elaborata ſint ſubligacula eburnea , uti & peſſaria , damnoſa tamen & periculoſa fiunt, niſi convenienti in loco decentique ratione admoveantur. Subligacula autem chalybeato abſque cingulo geſtari , & ceſto potiùs merè coriaceo prædita , quid antiquius , quid naturæ inſtituto magis conſentaneum ? Sicut enim abdominis muſculi à naturâ molles lacerti ſunt & limites , ortu & termino invariabiles , ſuâ in deſcriptione nunc fixi , nunc diverſis pro motibus peragendis mobiles,& alvina ubique ad opus & quantum requiritur, viſcera comprimunt ; ita & illa inſtrumenta ad imitationem naturæ facta ſuum penès ceſtum mollia ſint. Modò fixa, modò diverſis ventris motibus obſequioſa ſuâ in longitudine, adeò ut ſuum penès ſcutum & ceſti adniſûs punctum firmiter ac jugiter comprimendo , alterum Herniæ exitum exactè obturet, alter ſuprà ſpinæ columnam fixiùs adnitatur & inhæreat. Sed ita æquali modo innitatur ceſtus, ut ſemper & ubique ventrem ſuâ in circumductione probè conſtringat ; quâ de causâ, præſertim an præternaturales adſint quædam dorſali in ſpinâ coxarumve ambitu eminentiæ , attendat Chirurgus. Eundem itaque farciat illis in locis quibus is vicinas ſuper eminentiarum partes innixurus eſt. Sic omnimoda & æqualis evadat ejus compreſſio. Si æger macie laborat , dum recubat , zona paulò magis aſtringatur ; ubi à ſomno arrectus ſtat, eandem paulò relaxare meminerit, ne varios proindè in lecto propter motus obeundos ſcutum ab Herniæ loco diſturbetur. Neque femorales habenæ ceſto adhæreant, verùm ſcuto , quotiès major & conſtantior ſuprà Ramicis foramen intenditur ſcuti compreſſio. Neque ſcapulares habenæ ſcuto , zonæ potiùs ſemper connectantur. Omnimoda zonæ ſcapularium & femoralium habenarum præcavenda eſt renitentia , ne in nihilum reducatur totum ſubligaculi lucrum. Horizontalis ceſti applicatio non ex Ramicis deſcenſu , ex ejuſdem verò foraminis ſitu repetenda eſt , ut à ſcuto accurata fiat hujuſce obturatio. Lactantes denique pueri cum perpetuo ferè ſtercore ſqualeſcant, mutandæ ſæpiùs eorum faſciæ ſunt. Enormis ſi Hernia ſit , vel maximè patens illius foramen , profundiorve ejus ſedes , eburneum ſuper ſcutum aſcendit hæc interdùm &

protuberat. Tali autem in circumſtantiâ, aut eburneum ejus ſcutum ſpiſſiori majorique volumine gaudeat, oportet, aut eidem pulvinatus quidam glomus ſerico ſtamine vel carminato lino inflatus ſubſternatur. A ſcuto ſolutus, vel ipſi firmiter adhærens eſſe poteſt iſte glomus, cujus miniſterio ut illud magis tumeat & in Herniæ exitum fortiùs comprimat, plurimùm ex re eſt. Ejuſmodi ſubligaculum inguinali in Herniâ veteri frequentiùs quàm in aliâ quâvis locum habet, excavata nimiùm propter inguina, vel patula nimis Ramicis orificia. Nihilominùs hic potiùs admoto ſubligaculo ſubterfugit, quàm illud ſuperat, cumprimis ſi femoralis deſit habenula. Nuſquam ſedi infantium Ramicis ſuperdetur eburneum duriuſculumve aliud vinculi ſcutum, niſi antiqua, hæreditaria, & præcraſſa Hernia ſit, apertumve nimis ejus foramen. Scutulus tunc ſubanguſtus & molliter comprimens ſcuti loco decenter venit imponendus. In adultis etiam, quoties recens, & parva Hernia eſt, aliquâve cum foraminis anguſtiâ, toties præſcribendis à vincturis abſtineas. Frequentior fortè earum apud hodiernos, & rarior medicamentorum idoneorum uſus eſt. In causâ eſt ſanè, hocce poſito, cur omni numero abſoluta vix inveniatur hodiè Herniarum curatio. Hunc in Scopum igitur, abſimili licet effectu, ſimul colliment hæc & illa. Validiorem verò ſcuti compreſſionem & ſtrictiorem circuli conſtrictionem ac diuturniorem Subligaculi admotionem exigit epiploicus Ramex, quàm inteſtinalis. Reducto inteſtinali, etſi foras divagatur epiploicus, ne relabatur prior, ſubligaculum gerat æger, quo ramicoſa apertura non niſi leviter comprimatur, nec ab ipſo lædatur epiploon. Inguinalis ſi Hernia ſit, omentum reponi inhabile verſus penem adducatur perdocili dextrâ, ita ut propè ventris annulos verſus ſuperiorem cruris partem præmolli ſuper pulvino innixum leniter collocetur. Ubi ſemel Hernia, quæcumque ſit, conjunctum habet morbum prægravem, nullum apponatur ipſi ſubligaculum, continentem præter faſciam, inſtitutâ priùs etiam repoſitione. Pueris quàm admodùm familiare eſt ejuſmodi vitium, in quibus Ramex & hydrocele communem ſæpiùs ſortiuntur originem !

Ergò Hernioſis, ex Scuto eburneo coriaceoque Cingulo, Subligacula.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joannes Mac-Mahon, Noſocomii Regis Colmarienſis Medicus ordinarius.

M. Franciſcus Thiery.

M. Anna-Claudius Dorigny, Rei Herbariæ Profeſſor deſignatus.

M. Carolus-Auguſtinus Vandermonde.

M. Ludovicus-Joannes Coſnier, Chirurgiæ Gallico Idiomate Profeſſor deſignatus.

M. Franciſcus-de-Paulâ Combaluſier, Pharmaciæ Profeſſorum alter.

M. Antonius Ferrein, Profeſſor Regius, Regiæ Scientiarum Academiæ Socius, & in Horto Regio Anatomes ac Chirurgiæ Profeſſor.

M. Bartholomæus Murry.

M. Carolus Payen.

Proponebat Pariſiis HENRICUS-MICHAEL MISSA, Remenſis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Pariſienſis Baccalaureus, Theſeos Autor, A. R. S. H. 1754, A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis Viduæ QUILLAU, Univerſitatis & Facult. Medicinæ Typographi, 1754.